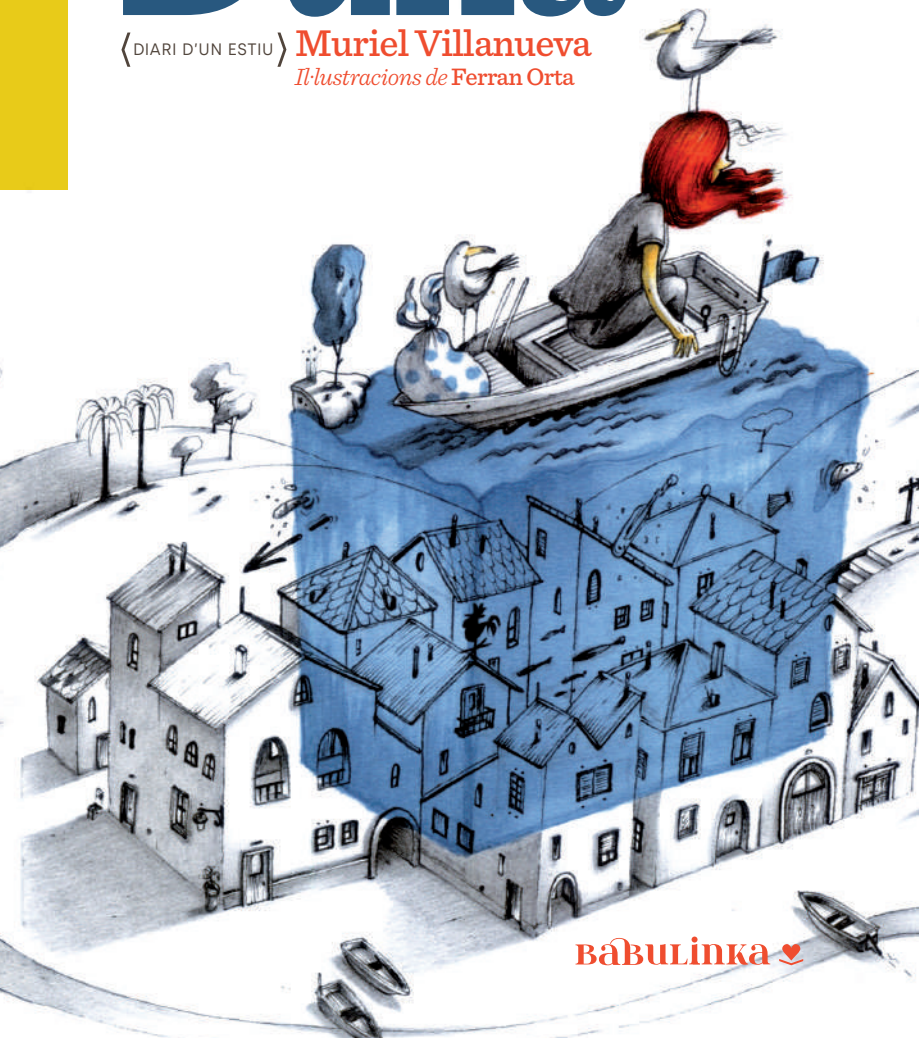

13a edició

Duna

〈DIARI D'UN ESTIU〉 **Muriel Villanueva**
Il·lustracions de Ferran Orta

BÀBULINKA ♥

Duna. Diari d'un estiu

Un llibre de Babulinka Llibres, segell de l'editorial Babulinka Books SLU.

Rambla de Prat 2, 1-2 A · 08012 Barcelona

hola@babulinkabooks.com · www.babulinkabooks.com

© Del text: Muriel Villanueva, 2015

© De les il·lustracions: Ferran Orta, 2015

© De l'edició: Babulinka Books SLU

Primera edició: novembre 2015

Tretzena edició: juny 2024

ISBN: 978-84-941590-7-7

Dipòsit legal: B-26690-2015

Impressió: Índice

Col·lecció: Petites Joies per a Grans Lectors

Disseny de la col·lecció: Maria Sansalvadó

Maquetació: Maria Sansalvadó · www.momaben.com

Correcció: Tina Vallès · www.tinavalles.cat

Made & Printed in Barcelona

Aquest és un llibre de proximitat.

Ha estat editat, dissenyat i imprès al nostre país per contribuir a crear llocs de treball dignes i reduir la petjada ambiental. Ha estat imprès en un paper procedent de boscos correctament gestionats i amb cel·lulosa 100 % lliure de clor.

Gràcies per compartir aquest compromís.

Queda prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment sense l'autorització de Babulinka Books. Dirigiu-vos a www.cedro.org si en necessiteu fotocopiari o escanejar algun fragment. **Sense drets d'autor no hi ha cultura.**

Duna

Muriel Villanueva

⟨Diari d'un estiu⟩

Il·lustracions de Ferran Orta

BABULINKA BOOKS ♥

A la Mar, nascuda entre dunes

1 d'agost

Hola.

No vull escriure aquest diari.

No penso escriure'l.

Adéu. Fins demà.

2 d'agost

Hola. Segon dia.

Ja està.

Se suposa que això és el meu diari de vacances però no vull escriure'l. No penso escriure més que hola i adéu i hola i adéu cada dia. No vull escriure això només perquè ho hagi dit ell. Ell ja no em mana, ja no és el meu mestre, l'any vinent aniré a l'institut i no tornaré pas a l'escola a explicar-li res.

Hola un altre cop. És que, què hauria d'escriure sobre aquest estiu tan ensopit? La mare ha dit que ja som

grandetes les tres i que s'agafava unes vacances de filles. «Necessito estar sola», ens va dir. I ens ha deixat amb el malcarat de l'avi, que es fa el modern. Es fa el modern, però en realitat s'ho fa per poder passar de nosaltres: «Ja sou grans, podeu fer la vostra, no cal que em demaneu permís per res. Aquí teniu la nevera, aquí teniu els llits, no penso controlar-vos». I porta una cua blanca i llarga com un indi d'aquells de les pel·lícules. Vénen ganes de fer-li una trena. L'àvia l'hi hauria fet, si el veiés ara.

La Lia es fa la gran, sempre llegint, i la Gal·la es fa la petita, sempre endrapant galetes amb la boca oberta. Lia Literata i Gal·la Galeta. Jo, enmig, no puc fer-me la res de res. Tinc dotze anys i això és el que faig veure. A la colla ningú més no té dotze anys.

8 Aquí mai no passa res. Tot és blanc i blau. Compto els dies, de l'u al trenta-u, per tornar a Vellescú.

Hola de nou. Ara ja és negra nit.

D'acord, m'ha passat una cosa que tinc ganes d'escriure. Ho reconec. A veure.

Ha sigut cap a les sis, però el sol encara picava fort. La Lia, amb l'Arlet i la Xènia, s'explicaven secrets entre els arbustos, com fan totes les espavilades de quinze anys (i això que elles es veuen tot l'any a l'institut). La Gal·la, galeta en mà, perseguia el pobre Ferran per les dunes mentre l'Emili se'n reia.

Jo he fet allò que faig: em poso uns auriculars que em van regalar al tren, sense música, i em fico l'extrem del cable a la butxaca, com si hi portés un mp3. Així tothom pensa que si em parlen no els sentiré. He fet això i m'he allunyat de la colla, caminant cap a la platja, on encara quedaven banyistes adormits, parasols llampants i tovalloles seques. M'he assegut a la sorra amb les cames encreuades. No m'he tret els auriculars, que seguien en silenci, però podia escoltar el so de les onades. Suau. Suauuuuu. Si vesteixes de negre, el sol t'escalfa més, però a mi m'agrada. He mirat l'horitzó, sobre el que es veien algunes veles blanques. M'he tret les botes, que són de lona negra i ja estan mig trencades, però que la mare diu que poden aguantar fins a finals d'estiu. M'he aixecat.

He lligat els cordills de les botes entre si i me les he penjat al coll. He caminat fins a l'aigua, sempre amb els auriculars posats però callats, perquè si algú em reconeix no provi de saludar-me. He començat a passejar platja enllà, mullant-me els peus. Que blanca que estic! Quins turmells de nata!

Ara ve allò que volia explicar quan m'he posat a escriure.

Anava caminant per la vora de l'aigua, no sé quant he caminat, força estona. M'he allunyat de la zona de bany. La platja cada cop era més buida i cada cop hi havia més roques i menys sorra. Seguia caminant esquivant les pedres i suant una mica. He mirat al meu voltant i ja estava sola, me n'havia allunyat molt. El sol m'enlluernava, ja una mica baix, davant dels ulls. I aleshores, de cop i volta, l'he vist. Era el sostre d'un cotxe rovellat sobresortint entre els arbustos de les dunes. He fet un saltet per veure-ho millor i, efectivament, sota el sostre hi havia la resta del cotxe, mig amagat. He fet un altre saltet. Ostres! Hi havia algú assegut a dins!

M'he posat les botes ràpidament, sense ni espolsar-me la sorra dels peus. He enrotllat el cable dels auriculars i me'ls he guardat a la butxaca. He escalat les dunes, la sorra seca baixava sota els meus peus pel pendent. Se sentia una melodia dolça, com de flauta. Quan he estat prou amunt per veure el cotxe de prop, m'he adonat que qui hi havia a dins era un nen com de la meva edat. Portava una samarreta negra, com la meva, però amb les mànigues més curtes. En veure'm ha sortit del cotxe corrent i ha desaparegut entre els arbustos. La melodia s'havia aturat. Ell corria i jo li he cridat: «Ei, espera!», però no m'ha fet ni cas. He corregut una mica darrere seu. Després he recordat que a mi no m'agrada gens que em parlin quan no tinc ganes de parlar, i l'he deixat marxar sense cridar-lo més.

He tornat enrere fins al cotxe i me l'he mirat: abans devia ser verd fosc, però ara és verd grisenc amb molt de rovell per sobre, pertot arreu. Li falten les dues portes del davant i té els seients prou ben conservats encara. M'he assegut al del copilot i amb la mà esquerra he fet girar el volant, que grinyolava. He remenat botons que

ja no serveixen per res. Aleshores m'he adonat que no hi havia vidre parabrises i hi he ficat la mà per comprovar-ho. I mirant-me la mà m'he adonat de la bellesa del paisatge meravellós que tenia al davant. He abaixat la mà i he descansat l'esquena al respatller de vellut polsós. He contemplat el mar, com en una immensa pantalla de cinema. Si hagués tingut llapis i paper ho hauria dibuixat tot. El mar, la sorra, les roques, una mica de plantes i dues palmeres allà al fons, tot ben lluny de les cases blanques, dels banyistes, dels para-sols i de les tovalloles. M'he tret els auriculars de la butxaca i me'ls he posat per escoltar el silenci.

3 d'agost

12

Hola. He pensat que el Manel també em va demanar com a deures d'estiu que practiquéssis la descripció. No crec que li sembli que tinc molta barra si aprofito el diari per descriure aquí mateix dues coses. Faré un lloc i una persona.

Descripció del poble:

Els colors: blanc i blau. Tot de façanes blanques sempre ben pintades i netes. I el mar blau. I el cel blau, que aquí mai no té núvols. Les teulades són taronges, és clar, però si no pugues al castell no es veuen gaire. Sobretot és blanc i blau. El castell està tot destrossat i no el volen arreglar. L'alcaldeessa d'abans volia arreglar-lo i tothom se li va tirar a sobre. Els carrers no estan asfaltats, crec que perquè costa més arribar en cotxe que en barca. Vull dir que un camió carregat d'asfalt o una màquina per asfaltar els carrers ho tindrien complicat per arribar fins aquí per aquesta carretereta impossible. Al centre del poble hi ha una plaça. Al mig de la plaça, una font rodona. Als quatre costats de la font hi ha: l'ajuntament, el centre mèdic, l'escola i una església sempre oberta. Molt típic, no? El terra de la plaça tampoc no està asfaltat però sí empedrat de pedres blanques i grises, rodones, que dibuixen una rosassa al voltant de la font. Encara que l'avi és un home de mar, pescador de tota la vida, viu en una casa de dalt de tot.

13

Per les finestres del davant es veu el mar, per les del darrere, el castell, a tocar.

(Més coses sobre el poble, que no sé si són ben bé de descripció. La mare i els avis i els besavis i etcètera van néixer aquí, però la mare se'n va anar a treballar a Vellescut, la capital de comarca, que és on vam néixer les tres i on vivim tot l'any. Aquí no hi ha institut i els del poble, com l'Emili o la Xènia o l'Arlet, vénen en autocar cada dia cap a l'institut de la vora de casa, que és on jo també aniré el curs vinent. Vellescut és més lleig però menys avorrit que Dunes.)

Descripció de l'avi Ignasi:

L'avi es diu Ignasi i és alt i prim però fa panxeta. Sempre et mira als ulls quan parla, i els seus són negres (jo he heretat el seu color negre en el meu ull dret, però l'altre el tinc verd, com les meves germanes, la mare i l'àvia (això no és descripció de l'avi però ara venia al cas)). L'avi té els cabells molt blancs i llargs. Se'n fa una cua, que se la fa fatal, i només se la fa per

fer-se el modern i per no pentinar-se (però ara que som aquí l'hi fa la Gal·la Galeta, que també l'hi fa fatal (i això també ve al cas, espero)). La barba també la té blanca i llarga (i no s'hi fa cuetes perquè no vol, a mi em vénen ganes de fer-li trenetes). I no es planxa la roba (és una pèrdua de temps, diu).

I només perquè consti, si estic aquí fent descripcions és perquè aquí mai no passa res d'interessant. Res de res. Res.

Ah! I el poble es diu Dunes, com jo però en plural, perquè entre les cases i la platja hi ha unes dunes protegides i famoses a tot el món per les sargantanes que hi viuen, que són blaves també, com el mar.

4 d'agost

Quin dia! I jo que deia que aquí mai no passa res d'interessant! Buf!

Per exemple, la cara que faig ara és culpa de la mare.

Això ja sé que no és res que s'hagi d'escriure en un diari. Un diari és per explicar les coses que et passen: les que t'emocionen, les que t'agradaria recordar, les que vols que passin a la Història, o alguna cosa així. Ja sé que un diari no s'escriu per explicar la cara que fas, però puc ben assegurar que ara faig cara de pasta de moniato. Ho he comprovat al mirall. Ara abans de venir a escriure he passat pel lavabo i m'he observat al mirall. I la cara que faig és culpa de la mare.

Després de la seva trucada, quan he penjat el telèfon tan emprenyada, la Gal·la Galeta, galeta en mà, m'ha escridassat: «Ets una idiota! Per què has penjat? Jo també volia parlar-hi! I saps què? Se t'ha quedat la cara de pasta de moniato! Estàs lletgíssima! Moniato! Pasta de moniato!». A ella, amb vuit anys, sembla que tot li sigui igual. Les coses importants, vull dir, com ara que la mare ens menteixi.

La Lia, que ja havia parlat amb la mare abans que jo, l'ha agafada per les espatlles: «Tranquil·la, Gal·la, que ja t'explico jo tot el que la mama ens volia dir». La Lia és tan madura i tan simpàtica que em treu de polleguera.

Jo ja pujava escales amunt cap al lavabo, a comprovar la meva cara de pasta de moniato al mirall, i disposada a no tornar a baixar. I l'avi ha cridat: «Duna! Si marxes ara, nosaltres recollim la taula, però tu demà al matí rentes els plats del sopar, d'acord?».

I sí, faig cara de pasta de moniato: el blanc de la pell de les galtes el tinc blanquíssim, més blanc que mai, més blanc impossible, com els moniatos de fregir, i el taronja de les pigues i de la meva llarguíssima cabellera se m'ha encès i sembla fins i tot calent, com els moniatos que es couen al forn. Mentre em veia al mirall, he recordat la conversa que acabava de tenir amb la mare per telèfon.

Resulta que no hi ha anat sola, de viatge. Ho sé perquè mentre jo parlava amb ella he sentit que deia entre dents a algú altre: «Mira, ja han obert el bufet. Vés passant que ja vinc». I no he volgut ni saber qui era ni res. Només he serrat les barres, he posat les espatlles dures i he penjat el telèfon. (M'he fixat en cada gest perquè l'àvia sempre em deia: «Fixa't bé en què fa el teu cos quan t'emprenyes, Duna, i prova

d'aturar-ho», però és que no ho he pogut aturar.) Serà mentidera, la tia? Quan jo vaig preguntar-li per què no podíem venir amb ella de viatge, la mare va dir: «Necessito estar sola». Ens ha deixat tirades a casa de l'avi i ara resulta que està de vacances amb una amigueta?! Men-ti-de-ra!!!

Al lavabo m'he rentat la cara fort i amb aigua ben freda. M'he raspallat la cabellera, perquè la Lia Literata diu que ha llegit que abans d'anar a dormir una raspallada aclareix les idees i deslloriga els mals pensaments: potser la mare s'ha trobat algú conegut a l'hotel? He respirat profundament, he deixat el raspall en un racó de la pica i he apagat el llum del lavabo.

Ara estic aquí escrivint i provo de calmar-me. El dia ha sigut llarg.

De bon matí m'he despertat abans que ningú altre a la casa. Només se sentien els roncs de l'avi. La Gal·la Galeta s'havia ficat al llit de la Lia Literata i l'abraçava. I el sol començava a ficar-se per les escletxes de les persianes. He sortit descalça de la nostra habitació. Això de ser l'única desperta i que la casa fos per a mi

sola em venia molt de gust. En calcetes i amb la samarreta llarga de dormir, he avançat de puntetes fins a les escales, pensant de baixar i preparar-me una xocolata i sucari-hi pa d'ahir. Aleshores he sentit el miol del Negre i m'he aturat. Venia de dalt, de les golfes.

He fet mitja volta i he anat cap a l'escala que puja, lentament. El gat rascava rere la porta, mirant de sortir. Agafada a la barana de fusta vella, molt a poc a poc, he anat pujant esglaons, provant de no despertar ningú. Alhora anava dient fluixet: «Neeegreee. Tranquiiiil. Sóc la Duuunaaa. Ja viiinc». I he recordat que no havia entrat a les golfes des que, als nou anys, per Nadal, vaig acompanyar-hi l'àvia Teresa a buscar llenya. Va ser l'últim Nadal amb ella, perquè se'ns va morir a la primavera següent.

He arribat a tocar de la porta, una porta molt vella, l'única de la casa que sembla que no s'hagi canviat mai. Deu tenir cent anys! M'hi he acostat més. La fusta esquerdada encara s'aguanta i no deixa passar ni un fil de llum de les finestres del sostre de les golfes. He posat la mà sobre el mànec rovellat i l'he abaixat.

Ha fet: «Nyeeeeec». Després he empès la porta però no s'ha mogut. Ni un pèl. He apujat i abaixat el mànec diverses vegades: «Nyeeeeec, Nyeeeeec, Nyeeeeec, Nyeeeeec», però res, que no s'obria. Aleshores m'he adonat que sota el mànec hi ha un pany, un forat per a una clau, i m'he ajupit a mirar. He tancat el meu ull verd i he clavat el meu ull negre al forat. Rere la porta tot es veia blanc, un blanc pla, blanquíssim, un blanc molt lluminós, un blanc brillant, i res més. Tot allò era molt estrany. El Negre seguia rasant. M'he aixecat. «Surt per la finestra i espera'm a la porta de la cuina, Negre, t'espero allà», li he dit molt fluix.

Després, la resta del matí ha sigut força avorrida, així que no n'escric res. De fet, m'hauria fet il·lusió anar al setembre al Manel i llançar-li el diari en blanc a la cara: «Té, apa, aquí tens el resum de les meves súper vacances!». Però em fa por que parli malament de mi als nous profes de l'institut. Potser no hauria d'haver escrit això, perquè el Manel ha de llegir-ho, però si no pogués ni escriure amb sinceritat això ja seria el súmmum!

I què ha passat a la tarda? Doncs que he conegut el nen del cotxe rovellat aquell de les dunes. Almenys aquest sí que té la meva edat exacta, dotze anys, no com la resta de la colla. Ha anat així:

He fet una mica de trampa. En lloc d'acostar-me al cotxe pel davant m'hi he acostat pel darrere, perquè no em veiés venir.

Eren més o menys les sis, com fa un parell de dies. He sortit de casa pel darrere, he envoltat el castell i m'he ficat entre els pins. Travessant el bosc, orientant-me amb el sol, he anat cap al sud. Pel camí he topat amb una autocaravana pintada de flors de col·raines. M'hi he acostat i he enganxat el nas a les finestres. Semblava ben arreglada però en aquell moment no hi havia ningú. La porta estava tancada amb clau. He seguit el meu camí.

Al cap d'una estona el bosc ha començat a fer-se més clar. Hi havia menys arbres i més arbustos. He girat una mica, en direcció al mar. Al fons he vist el cotxe rovellat. Tornava a sentir-se aquella melodia dolça. Aleshores he començat a caminar

més a poc a poc. Els branquillons espetegaven sota les soles de les meves botes. Aviat he pogut veure-li el clatell, estava assegut al seient del conductor. Tocava una ocarina. He fet passes molt i molt petites, molt i molt lentes, evitant de trepitjar res que fes soroll. He fet una volta àmplia perquè no em veiés pel retrovisor. M'he acostat al cotxe per la part del copilot, per no espantar-lo.

La cançoneta de l'ocarina s'havia acabat. Jo estava a pocs metres del cotxe. Aleshores una sargantana ha fet un sorollet súper fluixet al meu costat. Ell s'ha girat. I m'ha vist. S'ha aixecat ràpid com un llamp, mentre deixava anar l'ocarina, que portava penjada al coll amb un cordill. Ha començat a córrer cap al bosc com un atleta professional, però un pèl tancat d'espatlles. «Ei! Espera! No corris! Només vull xerrar una estona! Em dic Duna!», li he cridat.

M'he quedat palplantada com un estaquirot al costat del cotxe. He pensat que, si després d'aquell intent tan acurat no me n'havia sortit, l'únic que podia fer era córrer i atrapar-lo.

La cursa per dins del bosc ha sigut molt dura. Es notava que coneixia cada arbre. Girava entre els troncs com un esquiador fent eslàlom. Jo el seguia però cada cop el tenia més lluny. Se m'ha descordat la bota. No m'he aturat a cordar-la. «Corre, Duna», m'animava a mi mateixa, «que no se t'escapi». No pensava en si cauria. No pensava en el cordill de la bota. El mirava. El veia córrer, vestit de negre, vestit com jo. Cada cop més lluny. Cada cop més lluny. Saltava els petits arbus-tos. Molt àgil. Saltava sobre les arrels gruixudes que sobresortien de terra. «Corre, Duna, corre.» Tot d'una, patapam!, l'he vist caure de morros. Me n'he alegrat, en principi. Després l'he sentit queixar-se i m'ha sabut greu. Jo seguia corrent. Ell no s'aixecava. S'havia entre-bancat amb una arrel. «Merda!», ha cridat. Ja el tenia a tocar. Ha provat d'aixecar-se. M'hi he llançat a sobre en un salt horitzontal, com un ocell amb les ales este-ses. Hem rodolat per terra mig abraçats. I he hagut de tancar els ulls, perquè aixecàvem núvols de pols seca.

Quan he obert els ulls ja no rodolàvem. Ens havíem quedat estirats a terra. Jo a sobre seu. Amb els punys

li agafava els canells. Ell tenia els palmells ensangonats, amb pedretes i estelles clavades. Aleshores li he mirat la cara de prop. Ostres. Diria que és la cara de noi més espectacular que he vist mai. La més preciosa. La més... no ho sé. Els ulls immensos i grisos. Els llavis vermellosos. El nas molt recte, molt recte, com dissenyat amb un regle, però amb la punta arrodonida, molt dolç. La pell més fosca que la meua, d'un marronet claret torrat. He comprovat que l'ocarina, feta de fang, estava intacta, ni una esquerdada. Encara respiràvem molt de pressa, cansats per la cursa. Em mirava fixament. Em clavava els ulls als ulls. La meua llarga cabellera pèl-roja feia de cortina als dos costats de la seva cara.

«No et canses de mirar-me?», m'ha preguntat. No li he respost. No podia moure'm. No sabia com dir-li que no em cansaria mai de mirar-lo. «Puc anar-me'n ja?», m'ha preguntat. Aleshores he pensat que, com que el tenia ben agafat, almenys podia posar-li una condició per deixar-lo marxar. «Amb una condició», li he dit. No ha respost. «Vull saber com et dius», li he demanat.

«Max. Em dic Max. Ja me'n puc anar?» Però aleshores jo m'hi he repensat: «Te'n pots anar si em deixes venir amb tu al cotxe rovellat un altre dia», li he dit. «Havies dit una condició, no dues. Ja saps com em dic. Deixa'm marxar», insistia. Aleshores li he demanat quants anys tenia i m'ha dit que dotze, i ha començat a moure's com una sargantana i ha repetit: «Deixa'm anar! Deixa'm anar!», com unes dotze vegades.

He agafat aire. Leeentament. Tots dos pulmons ben plens. Ben plens. M'ha semblat que ja em passava de ser dolenta i l'he deixat anar. Ha marxat corrent cap a dins del bosc. «Puc venir un altre dia o no?!», li he cridat. No ha respost.

Esperaré un parell de dies abans de tornar-hi. De què deu tenir por?

I ara estic aquí escrivint amb cara de pasta de moniato, però després d'escriure tanta estona ja se m'ha passat una mica l'enrabiada amb la mare.

5 d'agost

Avui de bon matí ja teníem les cosines al carrer, picant a la porta de la cuina amb els punys. La Gal·la s'ha aixecat de taula amb la galeta a la mà, d'un saltet: «Obro jo! Obro jo!».

Les nostres cosines tenen deu anys. No són pèl-roges ni tenen els ulls verds. Són bessones. Han tret els rínxols negres de la Rita, la seva mare. La Paula sempre els porta deixats anar, ni se'ls pentina ni se'ls deixa pentinar. L'Eva sempre els porta recollits en una cua perfecta. L'altra única diferència entre elles és que la Paula porta ortodòncia i ulleres. Quasi sempre van vestides de blanc, però no van mai iguals entre elles. (Mira, sembla que ja tinc una altra descripció per al Manel. Psel!)

La Gal·la ha obert la porta mentre feia una mossegada a la galeta: «Bon dia! Quan heu arribat?». Les cosines ens han explicat que van arribar anit. Els meus tiets tenen una casa més avall, a prop de la plaça, i tots quatre vénen al poble molt més sovint que nosaltres.

Les dues s'han assegut a taula amb nosaltres tres i s'han fregat les mans: «Què esmorzem?». Els hem ofert suc, llet, torrades, galetes, el que teníem. Endrapen com el Negre a primera hora del matí, però sembla que ho cremen tot, perquè estan molt seques, les dues igual de seques.

De cop i volta l'Eva s'ha inclinat una mica cap endavant, sobre la taula: «Hi ha l'avi?», ha preguntat molt fluixet. Les tres hem dit que no, també fluix. Les bessones s'han mirat entre elles i han fet que sí amb el cap. «Tenim un pla», ha dit la Paula. La Lia Literata ha deixat de llegir per un moment. La Gal·la ha cridat: «Un pla?, que xuli!», amb la boca plena de galeta. Les dues cosines l'han mirada molt malament i han fet: «Txsssssssssss!», totes dues alhora. «Tranquil·les, que ja us hem dit que l'avi no hi és», els he repetit. La Lia ha apartat el llibre, ha aixecat una cella i ha estirat la seva llarguíssima columna vertebral. Aquesta és la manera de la Literata de dir que se n'ensuma una de grossa, que no li agraden les malifetes i que no pensa participar-hi. També s'ha ficat les mans

a les butxaques. Els he preguntat: «Té a veure amb les golfes?». Les dues bessones han fet que no amb el cap. «Doncs, va, expliqueu què és», els he demanat, abans no comencessin a fer-me preguntes elles a mi.

Han començat les dues a parlar molt de pressa. Es trepitjaven les paraules. Gesticulaven. Movien les mans com si fessin malabars. Resumint: volen animar l'avi. Jo ja he dit que l'avi és un malcarat i que no el canviarem pas. Elles han insistit que des de fa tres anys, des que es va morir l'àvia, està més ensopit, que quan érem petites era més simpàtic. Han dit que l'últim cap de setmana que van venir al poble, el tiet Julià (el seu pare, germà de la mare) els va ensenyar la barca de l'avi. «L'avi té una barca?», ha preguntat la Lia. La veritat és que a mi em sona que l'avi tenia una barca, però juraria que no l'hem vista mai. «La barca es diu Teresa», ha dit la Paula. «Com l'àvia», ha dit l'Eva. Totes sabíem que l'avi era pescador de tota la vida, però no recordàvem que tingués una barca pròpia de passeig. El tiet Julià els havia explicat que aquella barca només sortia al mar els diumenges, en temps de l'àvia, només per a ells dos.

Per això, quan érem petites, els diumenges que érem al poble, els avis desapareixien amb qualsevol excusa! La qüestió és que l'avi fa tres anys que no toca la barca. Ni tan sols se la mira. Ni tan sols s'acosta a la vora del mar. Es passa el dia de casa a la plaça i de la plaça a casa. Allà seu en un banc i xerra amb els altres avis. I alguna tarda especial es deixa caure per l'ateneu.

El pla de les cosines és anar d'amagat a la barca. La barca és dins d'una caseta. Diuen que la barca i la caseta estan molt malmeses. El pla és arreglar la barca, arreglar la caseta, i fer-li una sorpresa a l'avi.

No he sentit un pla més idiota en la meua vida.

No sé ni per què ho escric, això.

La Lia, que al principi no volia saber-ne res, ha dit: «M'encanta la idea. M'agradarà molt ajudar l'avi. Tinc moltes ganes de veure'l somriure una mica. Puc dir a la Xènia i a l'Arlet que ens hi ajudin?». Jo no em podia creure el que sentia. Mira que és beneita! De la Gal·la Galeta m'ho esperava, però d'ella no! La Gal·la, per descomptat, vol convidar el Ferran al pla. I ja tinc clar que amb cinc anys aquest nen no ajudarà gens.

A més, el Ferran sempre porta enganxat el seu germà Emili, que en té tretze però de vegades sembla que en tingui la meitat.

«I tu, t'hi apuntes o no?». Totes em miraven a mi. He pensat en les alternatives: empenyar-me amb la mare, perseguir el Max, posar pinso al Negre, provar d'obrir les golfes, escriure aquest diari avorrit... L'única cosa una mica xula seria posar-me a dibuixar tota sola. «Sí, m'hi apunto, però que consti que jo ja sé que això no servirà de res. El que passa és que m'avorreixo». Les quatre han rigut. Jo no.

Les cosines han marxat. Han d'ajudar els tiets a posar a punt la casa per a tot l'estiu. Han dit que demà passat tornaran a buscar-nos i anirem a veure la barca i la caseta. Aleshores començarem a tirar endavant el pla.

Quan han marxat les cosines, la Gal·la ha agafat tot un paquet de galetes nou i ha sortit al pati del darrere amb el Negre.

La Lia i jo hem recollit la taula. Aleshores li he dit el que tenia preparat dir-li des d'anit: «Lia. A mi

m'ho pots dir, que sóc gran. La mare no ha anat sola de vacances, oi? Per què ens va dir que anava sola? Per què va dir que necessitava estar sola? Amb qui hi ha anat?». La Lia ha aixecat una cella. Que pesada amb això d'aixecar la cella! Tenia un plat ple de molles a cada mà. Jo sostenia una tassa. Estàvem dretes als dos costats de la taula.

M'ha respost súper seriosa: «La mare ens tracta a les tres igual, Duna. Si té secrets per a tu, per a mi també. A la mare no li importa que jo ho pugui entendre, que jo tingui quinze anys, i que tu no. Si tu no ho saps, jo tampoc no ho sé». Odio que sigui tan madura. Que bé que parla. Però m'he adonat d'una cosa. M'he adonat que la Lia Literata té sentiments. M'he adonat que la Lia també està dolguda amb la mare. M'he adonat que som germanes i que som família. No hi havia pensat mai.

6 d'agost

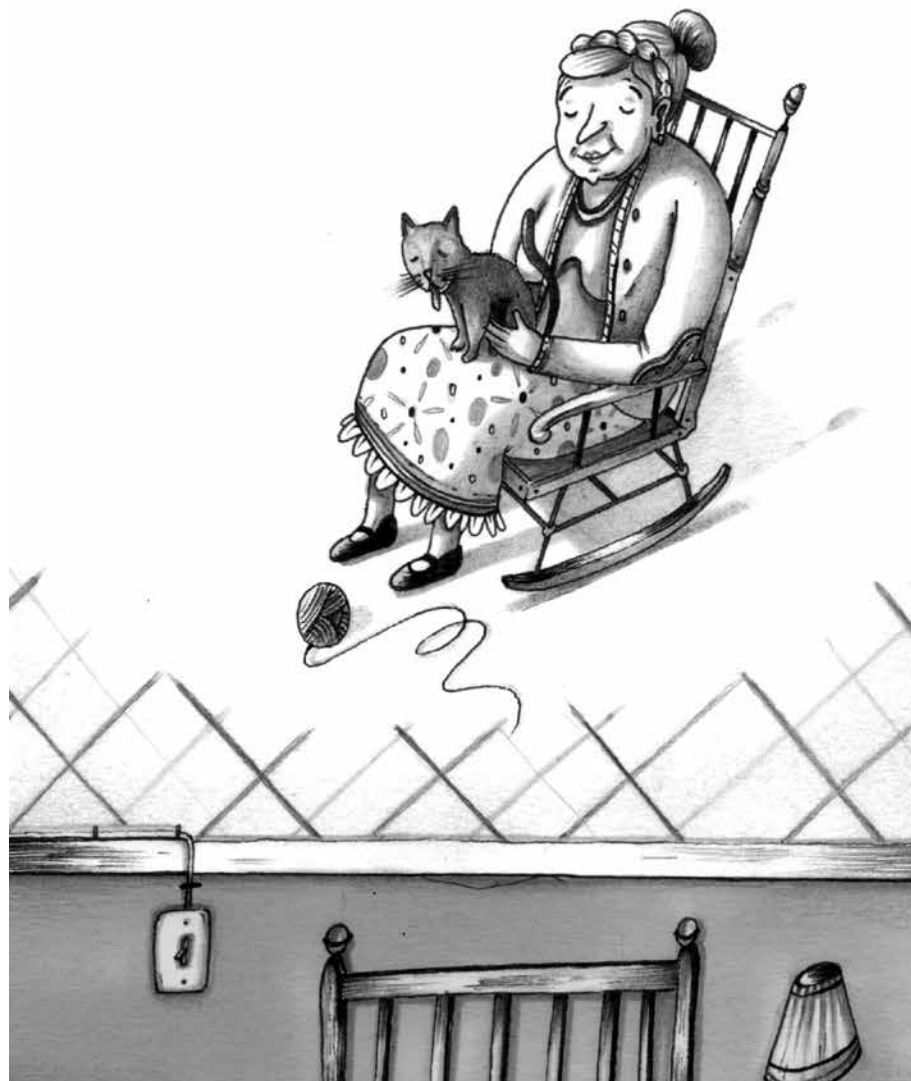
Encara era fosc quan la Lia s'ha aixecat i s'ha ficat al meu llit. Abans no ho havia fet mai. I jo no m'he ficat mai al seu. Ni aquí a casa de l'avi, ni a casa nostra. Això només ho fa la Gal·la, que molts matins s'aixeca i es fica al llit de la Lia. La petita al llit de la gran, i a la mitjana que la bombin.

Quan la Lia s'ha ficat al meu llit... No ho sé, no m'ha agradat gens. He pensat que segur que volia demanar-me algun favor. M'he girat, li he donat l'esquena i li he dit: «Deixa'm dormir». Però ella m'ha abraçat, així pel darrere. «Trobo a faltar l'àvia», ha xiuxiuejat, «tu no?». M'ha estranyat molt que la Lia sentís això. Trobar a faltar l'àvia? La Lia? Quan la iaia vivia, jo era la seva preferida, ho deia tothom. La Lia Literata llegia a tothora i la Gal·la Galetona encara anava al parvulari i no oferia converses interessants. En canvi jo seguia l'àvia a tot arreu: a la llotja del peix, a la platja, a pensar al bosc, a l'assaig de la coral, a tot arreu. L'àvia i jo xerràvem molt i de tot. El pèl-roig ja

se li havia convertit en blanc però conservava uns ulls verds molt vius. I aquest matí jo sentia el braç de la Lia embolicant-me la cintura i he pensat que ella no tenia dret a trobar a faltar l'àvia.

M'he girat sota el llençol i l'he mirada. Me n'he apartat una mica torçant els morros. Abans de venir a casa de l'avi, es va tallar els cabells molt curts i he de reconèixer que li queden súper bé. Al seu darrere ja hi havia la Gal·la dreta i amb lleganyes: «De què parreu?». Jo he fet un esbufec, però la Lia li ha respost: «De l'àvia». «Feu-me un lloc», ha exigit la Gal·la, que portava el Negre a coll. La Lia s'ha mogut cap a mi i la Gal·la s'ha escolat també dins del meu llit. Totes tres estàvem ara panxa amunt. Jo a tocar de la paret, la Lia al mig, i la Gal·la fent critets, a punt de caure per l'altra banda, com una galeta sucada que s'ha estovat. Elles reien.

La Lia Literata ha començat a parlar amb la seva veu de noia madura repel·lent. Li ha explicat a la Gal·la que l'àvia era rodanxona i galtavermella. També li ha dit que portava una trena blanca molt llarga que

ahora li servia de diadema. Aleshores la Gal·la, molt feliç, ha dit que sí, que sí, que se'n recordava. La Lia ha explicat que l'àvia havia teixit peücs per a nosaltres tres quan havíem nascut: peücs de ratlles de colors. I que l'àvia estimava molt els gats. I que sempre portava faldilles amb farbalans. I que cantava boleros com els àngels. Mentre la Lia deia tot això jo he pensat que l'àvia també tenia defectes: tenia un balancí que feia un grinyol insuportable, i parlava als gats com si fossin nens, i quan volia pensar no escoltava ningú, i quan es pintava les ungles se sortia molt i li quedava fatal. Per què la Lia no deia a la Gal·la els defectes de l'àvia? I per què la Lia explicava tot allò a la Gal·la, si la que millor coneixia l'àvia era jo? Per què no em deixava parlar? I per què no he sabut dir-li que jo també volia dir-hi la meva? Per què he callat?!

38

I no sé per què he escrit tot això, amb la ràbia que m'ha fet. En lloc d'oblidar-me'n, m'he passat mig matí escrivint això aquí, i ara ho recordaré sempre. I això encara em fa més ràbia.

Ja han passat dos dies des que vaig conèixer el Max. No puc dir precisament que siguem amics però a mi em sembla una bona opció. Tenim la Lia, amb la Xènia i l'Arlet, parlant de llibres i de concursos de cantants de la tele. Tenim la Gal·la endrapant galetes, fent el burro amb el Ferran i l'Emili. No es pot explicar que amb vuit anys sigui amiga de dos cafres de cinc i de tretze, que són germans i no se suporten entre ells. Tenim les cosines, que són maques, però una mica tarambanes. Tenim l'avi, tot el dia al banc de la plaça o a l'ateneu amb altres vidus apagats.

Quan m'he llevat de la migdiada, he pensat que era hora de tornar a provar un tercer acostament al Max. Seria al cotxe rovellat? O potser tenia por de trobar-m'hi i no hi havia tornat? M'hauria sabut greu que per culpa meva s'hagués quedat sense el seu racó preferit. En tot cas aquest cop jo no faria trampa: arribaria al cotxe pujant les dunes, de cara.

M'he vestit de negre, com sempre, però aquest cop amb tirants i pantalons curts: ja és hora que el sol em toqui una mica, amb aquesta pell tan pàl·lida que tinc.

39

També he pensat que així no li faria tanta por. Ell també vesteix de negre però a mi no me'n fa. M'he clavat a les orelles els auriculars en silenci i m'he ficat el final del cable a la butxaca.

Quan he arribat a les dunes el sol havia baixat una mica i els colors eren més càlids. Les sargantanes blaves brillaven. He grimpat amunt, mirant el cotxe verd grisenc rovellat. A dins hi havia el Max, tocant l'ocarina, molt quiet. No em veia? Per què no sortia corrent? He seguit escalant, duna amunt, duna avall, i ell no s'ha mogut. L'he saludat amb la mà i m'ha tornat la salutació amb un cop de cap. Ha deixat de tocar. M'havia vist i no s'escapava. Ja no em tenia por? Després de les dunes, he pujat a dalt de tot, a l'alçada del bosc. Ja tenia el cotxe al davant. El Max, des del seient del conductor, em mirava, molt quiet. He avançat a poc a poc. I ell seguia immòbil, amb les espatlles tancades. M'he acostat a la porta del copilot. Ell no es movia. Em mirava de cua d'ull. He ficat un peu al cotxe, mirant-lo, contenint la respiració. Però ell no semblava tenir intencions de marxar. He deixat

caure el meu cul al seient i he fet entrar l'altre peu. Molt lentament. Finalment he deixat caure l'esquena al respatllet de vellut polsós. Aleshores he tret tot l'aire dels pulmons. El Max no havia marxat enlloc. Era assegut allà, al meu costat, amb mi. Tots dos dins del cotxe verd grisenc rovellat.

Durant una bona estona no ha passat res més. Ell mirava el mar i jo també. Per moments jo també mirava dissimuladament el seu perfil, les seves pestanyes llargues, el seu nas recte, l'ocarina penjada al coll. Em costava respirar sense fer soroll, el cor em batejava amb força. He pensat que un altre cop m'havia oblidat d'agafar llapis i paper per dibuixar el paisatge. Rere el vidre invisible: el mar, la sorra, dues palmeres, les roques, els arbustos de les dunes...

Aleshores el Max m'ha dit molt fluixet: «T'esperava».

M'esperava a mi? Després del que vaig fer-li? Després de perseguir-lo i retenir-lo? Després d'obligar-lo a dir-me el seu nom?

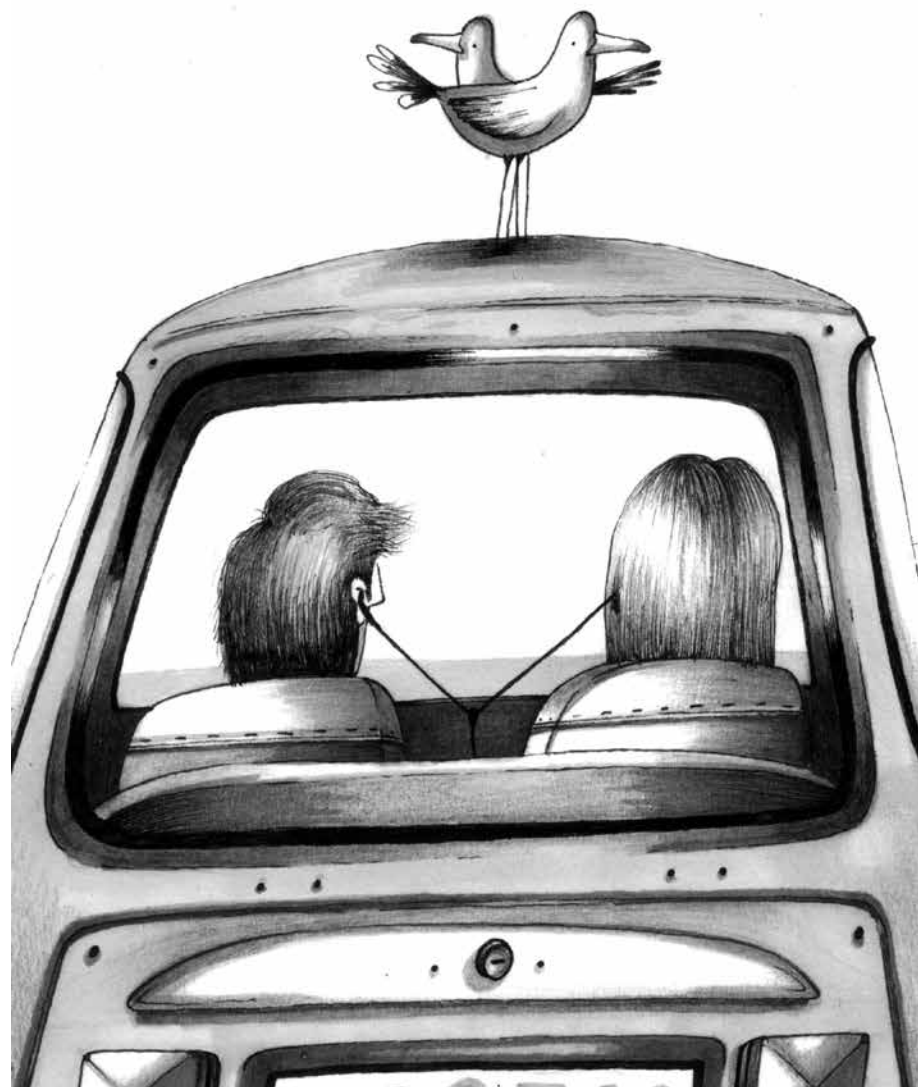
«Sento molt com et vaig tractar l'altre dia. Em perdones?», li he dit. Ell ha fet que sí amb el cap,

sense mirar-me. Li he donat les gràcies i m'he tornat a disculpar. He vist que tenia la mà dreta damunt del genoll: es rosegava les ungles, com jo. Sense pensar-m'ho gaire, li he posat la meua mà esquerra a sobre. Ell no ha apartat la seva. Només l'ha girada com una truita i m'ha embolicat la meua amb els dits, molt suaument. He notat que al palmell encara té les feridetes de quan va caure fa dos dies.

M'ha mirat: «Què escoltes?». Jo no m'havia adonat que encara portava els auriculars posats! M'he tret el de la dreta i l'hi he ofert: «Només el silenci». El Max ha agafat l'auricular i se l'ha posat: «M'encanta el silenci».

I ens hem quedat així fins que el sol ha desaparegut: escoltant el silenci, acompanyat pel so suau suau de les onades.

No hem parlat més. Ens hem acomiadat sense parlar. No sé quan tornaré a veure'l. I ara dibuixaré de memòria el seu perfil a llapis.

7 d'agost

La caseta de la barca de l'avi, davant del mar, està construïda sobre la sorra. És petita i blanca, amb una porta vermella molt ampla que va de banda a banda. A les vuit del matí, abans que es llevés l'avi, tota la colla d'insensats ja érem davant de la caseta. Tots nous, drets a la sorra, d'esquena al mar, calibrant la feina. Les parets estan inclinades: se separen entre elles arran de terra i es van ajuntant més amunt. El sostre és com rodó, «com una volta», ha dit la Xènia, que tot ho sap. No hi ha teules, és un sostre també pintat de blanc. Al centre de la immensa porta vermella, un forrellat enorme tancava la caseta. (Això és el que el pesat del senyoret Manel anomenaria «una descripció ben detallada d'un espai». Perdó per això de «pesat».)

«Aquí tinc la clau!», ha cridat la meva cosina Paula, amb els rínxols despentinats i amb un somriure que mostrava els ferros netíssims que porta a les dents. Ha fet dos o tres saltets cap a la porta, i els seus rínxols saltironejaven. Tots l'hem seguida. El Ferran

obria la boca i els ulls com taronges, com si aquella fos l'aventura més impressionant de la seva vida, i de fet devia ser-ho, perquè en cinc anys no ha tingut temps de gaire cosa més. La Xènia volia prendre-li la clau a la Paula: «Ja t'ajudo jo», com si la meva cosina fos imbècil, només perquè té cinc anys menys que ella. La Paula li ha donat les gràcies, però li ha dit que no calia, aixecant la barbata. Aleshores ha ficat la clau al forrellat i s'hi ha barallat un parell de minuts. «Deu fer anys que l'avi no l'obre», ha dit la Lia. Finalment, clec!, la Paula ha tret el forrellat. Ha obert la fulla esquerra de la porta i l'Eva n'ha obert la dreta. Ha sigut un grinyol llarg, com un miol.

El primer que n'ha sortit ha sigut una bafarada d'alè d'humitat, de podrit, de mort. Jo fins aleshores pensava que el pla d'arreglar la barca i la caseta era un pla idiota, però en aquest moment ja m'ha semblat un pla impossible, quina ferum! El segon que n'ha sortit ha sigut un ratpenat. El Ferran ha fet un petit critet i l'Arlet ha anat a calmar-lo. El tercer que n'ha sortit ha sigut l'Eva, que acabava d'entrar-hi: «Vinga, va, què espereu?».

Hi hem entrat tots fent passes petites. A dins feia fresqueta. El Ferran s'aferrava a la mà de l'Emili, la Gal·la a la de la Lia. Com que la porta és tan ampla la foscor ha desaparegut de seguida. La fortor no gaire, perquè està impregnada a les parets. El terra és de sorra de platja dura, seca i molt trepitjada. A dins només hi havia la barca, tota blanca, esquerdada, amb una ratlla vermella fent la volta i el nom de l'àvia escrit en una punta. A dins de la barca, dos rem i una nevereta d'aquelles de plàstic, blava i blanca. Mentre tots parlaven de com treure la humitat de les parets, jo he entrat a la barca, m'he assegut al petit banc i he obert la portella superior de la nevera. A dins: una ampolla de cava benjamí i dues copes. Tot net i sense estrenar.

Quan he aixecat el cap, tots em miraven. La Lia m'ha tret la nevereta de les mans i l'ha tancada: «Això hem de guardar-ho a casa», ha dit, «sota el meu llit, fins que acabem d'arreglar-ho tot». Pot arribar a ser molt manaire i molt tibada quan es fa la gran. Però, bah!, no tenia ganes d'emprenyar-m'hi.

Aleshores he sortit de la barca i he demanat a les

cosines d'on han tret la clau. M'han explicat que el tiet Julià té en un calaix còpies de totes les claus de l'avi, «per seguretat». Els he preguntat si també hi ha una clau de les golfes, però les bessones han arronsat les espatlles i han dit que tenen prohibit ficar-hi la mà i que aquesta l'havien trobada d'amagat i per pura xamba.

Doncs sí que anem bé!

La cosa ha continuat aquesta tarda. He pensat que el millor moment per preguntar-l'hi seria quan es llevés de la migdiada, que sempre està una mica tou i de bon humor. Així que he sentit que deixava de roncar me li he acostat al sofà. S'hi estava estirat tan llarg com és, en calçotets i samarreta de tirants, amb la cua mig desfeta.

M'he quedat dreta al seu costat, mirant-lo. Aleshores ell ha obert un ull i s'ha espantat de veure'm tan a prop. D'un salt, ja estava assegut: «Què passa? Esteu bé? Ha passat res?», m'ha preguntat molt de pressa. Li he dit que només volia fer-li una pregunta, que no passava res greu. Els dits dels seus peus, a terra,

es movien amunt i avall. Em mirava. El Negre encara es mig despertava al seu costat, fent un badall. Jo pensava en com fer la pregunta. No volia preguntar per què les golfes són tancades. No volia preguntar què hi ha tancat a les golfes. No volia aixecar sospites, així que m'he fet la innocent, malgrat que ja sospitava que no són tancades per casualitat. He deixat anar la pregunta més senzilla possible: «Em deixes les claus de les golfes?». I l'excusa més simple del món: «Vull veure si hi trobo alguna joguina de quan érem petites».

L'avi Ignasi ha obert molt els ulls i ha aferrat les mans als genolls. Ha deixat de mirar-me. El Negre ha saltat del sofà i se n'ha allunyat. L'avi ha començat a gratar-se el front mentre m'anava dient: «Doncs no ho sé. Fa anys que són tancades i, de la clau, jo no en sé res, res de res, jo què sé. De joguines vostres no n'hi ha, quina ximpleria! Escolta, Duna, a mi què m'expliques?! No se t'hi ha perdut res, a tu, a les golfes! Eh?!».

No sap dissimular. Em parlava a crits i sacsejava les mans. O sigui que queda confirmat: l'avi té un secret i el té tancat a les golfes.

8 d'agost

Avui a les nou i vint-i-set minuts del matí han trucat a la porta de la cuina. La Gal·la ha anat a obrir amb la boca plena de galetes en procés de masticació. Sobre la catifeta vella de l'entrada hi havia la cartera palplantada, amb el casc de la moto encastat. «Postal de la mare», ha dit. «Sí que s'ha tornat viatgera!». L'hi ha donat a la meua germana petita i ha marxat amb el somriure posat.

La Gal·la ha tancat la porta i ha començat a llegir en veu alta mentre caminava cap a la taula, on la Lia i jo acabàvem l'esmorzar. «Beeeeenvooooolguuuuu-des fiiiiilles». Així que s'ha assegut li he tret la postal de les mans: «Vas molt lenta, Gal·la, deixa'm a mi». Aleshores la Lia m'ha tret la postal de les mans i l'hi ha tornat: «Deixa-la, va, que ha de practicar». De seguida m'he adonat que el meu gest havia sigut molt desconsiderat, però no ho he volgut reconèixer i he fet morros. La Gal·la ha seguit llegint lentament, ja ben asseguda, escopint alguna esgruna de galeta.

La postal és una foto de la Fontana di Trevi i per darrere diu:

Benvolgudes filles!

Com va pel poble? Ja han arribat les cosines? Us porteu bé amb l'avi?

Aquí a Roma fa una calor increïble però la ciutat és preciosa. He llançat una moneda a la font de la foto i he demanat de tornar-hi amb vosaltres. Demà ja serem a Atenes i d'allà anirem a Istanbul. Quina aventura!

Lia, encara que llegeixis molt, mira't el paisatge de tant en tant! Duna, dibuixa i escriu molt! Gal·la, vigila amb les galetes, no t'empatxis!

Petons, princeses!

Olga

50

«Està escrit en plural», he dit jo de seguida, fent copets amb els dits sobre la taula. «I és una manaire», ha afegit la Gal·la, mentre allargava una mà cap a les galetes que la Lia li apartava del davant. Després la Lia Literata li ha pres a la Gal·la la postal:

«Què vols dir, Duna, que està escrit en plural?». S'ha posat a rellegir-la i de seguida ha obert els ulls com taronges: «Tens raó! “Demà ja serem a Atenes i d'allà anirem a Istanbul”. Això confirma el que vas sentir per telèfon, que no va sola! I per què escriu això i no diu amb qui va?».

Ho hem estat comentant les tres plegades una estona i hem arribat a unes quantes conclusions:

1. Que si no va sola però no ens diu amb qui, potser és que té un rotllet, però...

2. Que si ens escriu la postal en plural és perquè en el fons vol anar explicant el seu secret a poc a poc, i que al final ho sabrem tot.

3. Que és una covarda perquè no ens ho va dir a la cara abans de marxar i que ara es fa la interessant.

4. Que no confia en nosaltres, o que té por de fer-nos mal, o que es pensa que som idiotes.

51

Amb tot plegat, quan hem acabat, estàvem súper empenyades amb la mare però alhora érem més germanes que mai. I en resum he estat mig contenta.

A la tarda, així que l'avi s'ha estirat a fer la migdiada, hem sortit les tres corrent cap a la caseta de la barca, on havíem quedat amb tota la colla de baliga-balagues.

Jo hauria preferit anar a xerrar amb el Max abans que fer una feina tan inútil com arreglar una barca. A l'avi no li agradarà quan ho sàpiga. En comptes de donar-nos les gràcies s'emprenyarà com una mona! El que passa és que vull deixar espai al Max, i tampoc no vull que sembli que no col·laboro amb les tasques del grup, per més sapastra que sigui la colla aquesta. A més, avui encara no hem fet res d'irrespectuós. Només hem fet neteja, i per això no es pot emprenyar ningú.

Això no caldria ni escriure-ho aquí al diari, si no fos per com ha acabat la cosa. Ho explico.

Hem portat draps i galledes amb aigua i hem tret la pols i les taques d'humitat de les parets i de la barca. Només amb això, la barca ja era més blanca i la fortor de podrit i de mort s'ha suavitzat. M'ha semblat que el nom de l'àvia, pintat en vermell a la proa, ja es veia més maco. Se m'han humitejat els ulls, però he estat a temps d'eixugar-me les llàgrimes abans no em veiessin els altres.

He posat una mà sobre l'espatlla de la meva cosina Eva, que netejava un rem, i li he dit: «Escolta, vaig preguntar a l'avi per la clau de les golfes i es va posar molt nerviós. Crec que hi amaga alguna cosa». Quan l'Eva m'ha mirat tota encuriosida, m'he adonat que tots els altres havien deixat de netejar i feien cares estranyes. La Lia ja tornava a aixecar la cella, l'Arlet esperava de braços plegats que jo parlés, la Xènia clavava els ulls en la Lia, el Ferran i la Gal·la reien per sota el nas, i l'Emili i la Paula es miraven entre ells i arronsaven les espatlles. He continuat: «No us sembla estrany que les golfes estiguin tancades i que, si l'hi pregunto, es posi a cridar i a sacsejar les mans com un boig?». Tots han fet que sí amb el cap. No sé si em feien gaire cas. I he dit: «Diu que ell no en té cap, de clau. I jo crec que menteix. Per què no remeneu el calaix prohibit on el vostre pare té les còpies de totes les claus de l'avi, cosinetes? Ha de ser una clau vella i petita». Tots han tornat a fer que sí amb el cap, ara més seriosos. L'Eva i la Paula m'han promès que la buscarien, i que ho farien sense preguntar i d'amagat.

9 d'agost

Avui amb el Max hem avançat una mica. Ell ja no em té por i jo ja puc respirar amb normalitat quan ell és a prop.

Hi he arribat jo la primera, al cotxe rovellat. M'he tret els auriculars, encara que ell ja sap el meu secret: que si em parla el sento.

Per educació, m'havia assegut al seient del copilot, tot esperant que ell preferís l'altre. En canvi, ell ha aparegut per la meva porta (que no hi ha porta, només el forat) i m'ha tocat una espatlla amb la punta d'un dit. M'he espantat una mica i he començat a respirar més de pressa. Jo portava samarreta de tirants. La pell del tou del seu dit i la pell de la meva espatlla han estat juntes un segon. La meva espatlla, calenta i blanca, una mica vermella pel sol, recoberta de pigues, i el seu dit morè i fred.

Ens hem mirat. M'he enfonsat en els seus ulls grisos, i podria jurar que tot ell s'escolava en els meus ulls, en tots dos. Quan algú em mira als ulls sempre

tinc la sensació que em mira ara el negre, ara el verd, alternativament. Com si no entengués que siguin diferents. Com si n'hagués de triar un. Com si volgués esbrinar quin és més maco. Però tots dos ulls són meus, jo sóc tots dos ulls. El Max s'enfonsa en els meus ulls alhora i no tria, no pensa, no dubta. M'hi veu.

No sé quant de temps ha passat. El que sé és que el Max ha esperat que la meua respiració es calmés. Aleshores ha fet un moviment de cap gairebé imperceptible, sense parlar, però he entès que volia que el seguís i he sortit del cotxe.

L'he seguit pel bosc, per entre els pins. Caminàvem tranquils i de tant en tant es girava a mirar-me. Jo ja m'ensumava on anàvem. Efectivament, al cap de deu minuts ja estàvem davant de l'autocaravana pintada de flors de coloraines. Ara la porta era oberta. Des d'una de les finestres del darrere, ens observaven uns ulls grossos, i uns dits apartaven una cortina. El Max ha saludat amb la mà. I després el senyor dels ulls grossos ha sortit per la porta: en xanquetes, canós, amb una mica de panxa i sense afaitar. M'ha mirat i

al cap d'uns segons ha somrigut. El Max ha dit: «Pare, aquesta és la Duna, l'amiga de qui et vaig parlar».

La paraula amiga se m'ha clavada al cor com una fletxa. Em pensava que el Max em tenia por i ara deia això de mi! Jo, una amiga!

El seu pare ha començat a desplegar unes cadires i una taula que tenia recolzades al tronc d'un arbre. M'han convidat a seure. M'han ofert un suc de poma boníssim i croissants, tous per dins i cruixents per fora. Hem berenat i hem dit poques coses. El Max no ha dit res però el seu pare m'ha dit que la meua cabellera pèl-roja és molt maca. I m'ha explicat que fa dos anys que viuen allà sols enmig del bosc, que el Max ha anat al col·le del poble durant els darrers cursos, i que l'any vinent li toca anar a l'institut de Vellescú, així que potser canviaran l'autocaravana de lloc. «Jo també començo l'institut al setembre», he dit, contenta, «anirem junts a classe!». El Max ha fet un somriure petit, amb els seus llavis vermellosos tacats de suc. El seu pare m'ha posat una mà a l'espatlla i m'ha dit: «Duna, és que jo et volia fer una pregunta».

Jo l'he mirat molt atenta, educada, esperant a veure què m'havia de dir. I aleshores m'ho ha demanat: «Tu podries ajudar el Max a sentir-se bé a l'institut?».

He buscat els ulls del Max, que ha dit: «Que no cal, papa». Ha abaixat el cap i ha arronsat les espatlles. Jo no entenien la pregunta. Si fa dos anys que va al col·le de Dunes, ja deu tenir amics que aniran també al nostre institut. Però aleshores... què volia dir el seu pare? Que no havia fet amics aquí? Que no s'hi sentia bé? He decidit que era millor no demanar-los aquestes coses. I tampoc he sabut respondre de seguida a la pregunta del seu pare, perquè em feia sentir un pes molt gros a les espatlles. Sota la taula, he tocat el genoll del Max. Aleshores ell m'ha mirat, i se m'ha begut els ulls, tots dos, d'un glop, i he sabut que, per descomptat, jo podia ajudar-lo a sentir-se bé a l'institut. I ell a mi.

He regalat un somriure al seu pare i li he dit: «I tant! I ell també farà que jo m'hi senti molt millor».

Això, aquesta cosa de cuidar els altres, i de deixar-se cuidar, m'ha deixat el cap fent rum-rum tota la tarda: durant la passejada cap a casa, l'estona que he

estat al pati de la cuina dibuixant els llimacs que escalen les parets... Cap al vespre m'he adonat que no calia pensar tant. Només em cal imaginar els ulls del Max mirant els meus i respirar a poc a poc.

Ara és súper tard i no em puc adormir després del que ha passat. A veure si escrivint em ve la son.

Tot ha començat a mitjanit. Quan he vist que ja eren les dotze, he pensat que l'avi devia haver-se adormit i he sortit del llit. El primer que m'ha seguit ha sigut el Negre, que ha saltat de pressa al terra. Per la finestra s'endevinava una nit molt fosca. Havia de despertar la Galeta i la Literata perquè veiessin amb els seus propis ulls la porta tancada de les golfes. I el que s'hi veu pel forat del pany.

La Gal·la ha obert els ulls de seguida i ha trigat dos segons a posar-se les sabatilles, dues vaques de peluix. En calcetes i amb aquestes sabatilles fa molt riure! Es fregava els ulls de son, però estava ben drete i tenia ganes d'aventura. La Lia, en canvi, quan li hem tocat l'espatlla, s'ha girat cap a la paret: «Tinc son».

El Negre li ha llepat una galta, però ella res de res.

La petita i jo hem sortit de l'habitació cap a les escales de les golfes. La Gal·la m'ha agafat de la mà i m'ha confessat: «Tinc por». Jo li he somrigut i li he sacsejat la seva cabellera curta amb els dits. Hem avançat, jo descalça i ella amb les vaques de peluix, sense fer soroll. El Negre ens seguia.

Així que hem girat cap a l'escala de les golfes, ho hem vist: a dalt de tot, en la negror de la nit, un feix de llum sortia pel forat del pany, com un raig màgic. La meva germana ha fet un petit crit i s'ha agafat fort a la fusta vella de la barana.

Hem començat a pujar. Quan encara anàvem pel tercer esglaó ja teníem la Lia enganxada a les nostres esquenes. «He sentit un crit», ha dit, «i m'he espantat». La samarreta li arribava als genolls i els seus cabells curts i taronges apuntaven al sostre. Els seus ulls encara no s'havien obert del tot. Hem continuat pujant totes tres, fins a dalt de tot, fins a la porta centenària.

La primera a posar l'ull al pany ha sigut la Gal·la. I ha fet: «Uala, quanta claror!». M'ha deixat anar la mà

per agafar el Negre i acostar-lo al pany: «Mira, Negre! Mira que blanc tot!». La Lia els ha apartat amb una carícia, amb la seva dolcesa habitual, i ha demanat que la deixessin a ella. Ha mirat pel forat, i després a mi, amb els ulls ja molt desperts: «Però... d'on surt tota aquesta llum, Duna? És el blanc més pur que he vist en la meua vida!» Jo feia com que ja ho sabia tot, però en realitat estava al·lucinada. Com podia ser que, de nit, també es veiés tan, tan, tan blanc? M'he ajupit a mirar. Efectivament, el mateix blanc, el blanc lluent de l'altra vegada, que en la foscuria de la mitjanit encara enlluernava més. I era allà amb el meu ull negre clavat al pany, quan dins del blanc he vist... una taca. Una taca fosca, una silueta, una ombra desenfocada que passava ràpidament d'una banda a l'altra. Era... què era? Era... un fantasma? Però què estava dient? Era... un altre gat? Un ocell? No, massa gros. Era... era l'avi! Havia de ser l'avi!

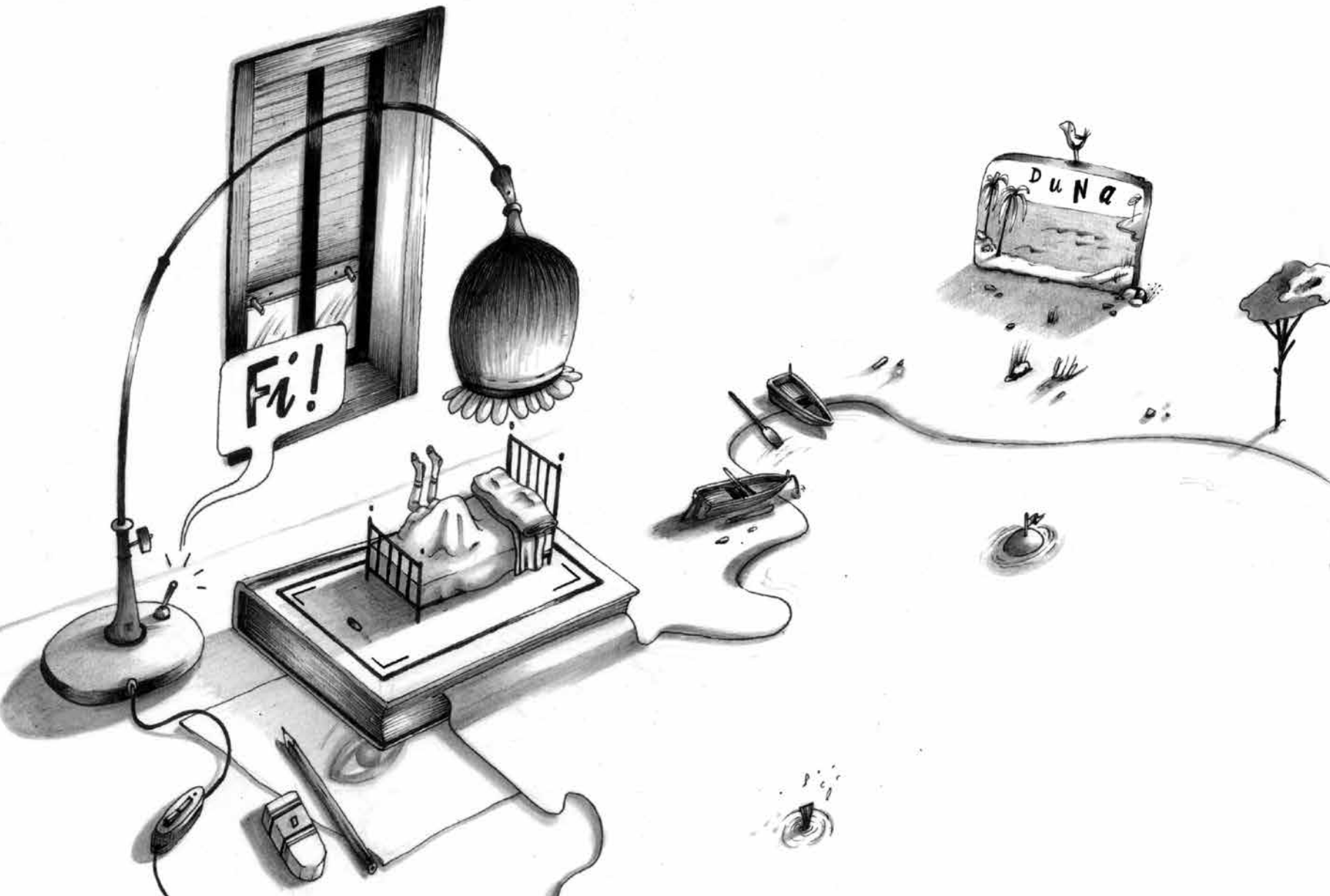
«Em sembla que a dins hi ha l'avi», he dit a les meves germanes en un xiuxiueig. Totes dues han tornat a mirar pel forat del pany i han dit que no,

que tot era blanc. «L'avi dorm, és al seu llit», ha dit la Lia, «...o no?». Aleshores les tres ens hem girat a mirar cap a baix, al peu de les escales, cap a la porta tancada de l'habitació de l'avi. El Negre hi ha baixat veloç, i ha començat a gratar-la. Nosaltres hem baixat lentament, silencioses. Jo he posat la mà al mànec per obrir, però la Lia m'ha aturat i hi ha trucat molt educada amb els artells, amb tres copets suaus. Cap resposta. Hem esperat una estona, hem seguit trucant amb suavitat. La Gal·la s'ha cansat d'esperar i, finalment, sense que la Lia pogués evitar-ho, ha engrapat el mànec i ha obert la porta de bat a bat.

Dins la cambra, dins el llit desfet de l'avi, res. Res. Ningú. L'avi no hi era. O sigui que era a les golfes.

Així que l'avi a les nits puja a les golfes i, sense fer soroll, hi fa qui sap què, enmig d'una claror enlluernadora, fins qui sap quina hora. No m'ho explico. Què hi fa, allà, a aquelles hores? I què amaga tanta claror?

I ara que he acabat d'escriure tot això, la Lia fa voltes al llit, la Gal·la acaricia el Negre amb els ulls esbatanats i jo ja no sé què més escriure per agafar el son.

AGRAÏMENTS

Amb tot el meu agraïment als primers crítics, Assum Guardiola, Eva Perarnau, Genona Galera, Marc Cortés, Mar Font, Roger Coch, Ramon Gisbert, Gerard Coll-Planas i especialment a l'amic i escriptor Ian Bermúdez i al més jove de l'equip, Raúl Barrios Jiménez; també a Ernest Martínez, de les caves Rimarts, per ajudar-me a conservar la petita ampolla de l'avi Ignasi; finalment i per descomptat, a Mar González, Paula Jarrín, Ferran Orta, Tina Vallès i Clara Massons per fer-se seva la Duna i convertir aquest llibre en realitat.

ALTRES TÍTOLS DE LA COL·LECCIÓ

DUNES. DIARI D'UN ALTRE ESTIU

de Muriel Villanueva. Il·lustrat per Ferran Orta.

Segon diari de la Duna. Ara té 14 anys. La seva amistat amb el Max ha madurat, la mare i el Manel són inseparables, el poble està en perill... Tot canvia i la Duna segueix buscant el seu lloc al món. Premi Llibreter 2020, en la categoria de literatura infantil i juvenil en català.

LA SOPA DE L'AVI

de Mario Satz. Il·lustrat per Albert Asensio.

Pot l'amor alimentar l'ànima?

Una adolescent que viu sota el pes de l'anorèxia és salvada *in extremis* pel seu avi jubilat, que la cura amb la saviesa d'un «senzill» plat de sopa.

L'ILLA DE LES CARTES PERDUDES

d'Oriol Canosa. Il·lustrat per Mercè López.

L'Albert fuig d'Estrasburg a causa de l'esclat de la Primera Guerra Mundial. Lluny de casa descobrirà què és l'enyorança, la por i l'absurditat de la guerra, però també la força de l'amistat i de la seva fortalesa interior.

LA MALETA

de Núria Parera. Il·lustrat per María Hergueta.

Una maleta que passa de mà en mà, testimoni silencios de vides diferents que transcorren durant el segle xx. Un relat poètic que ens porta a reflexionar sobre la tendència cíclica de la història, que gairebé sempre es repeteix, com si no n'aprenguéssim mai prou. Premi Crítica Serra d'Or 2019. Ibbv Honour List 2020. Oskar del Libro per Ragazzi. Llibreries de Roma, 2021.

CONSTEL·LACIONS

Escrit i il·lustrat per Quim Torres.

La Nit és nova a l'institut. S'hi avorreix i s'hi sent sola. Però l'Arnau, un jove savi astrònom, ha llogat les golfes de casa i ara viu amb ella i la seva mare. Gràcies a les constel·lacions i les llegendes, la Nit farà les paus amb el seu passat, coneixerà en Nil i l'amistat de debò i descobrirà que la família veritable també és la que nosaltres escollim. Selecció *Los 100 Recomendados*, Fundación Cuatrogatos, Miami, 2023.

*M'ha mirat: «Què escoltes?».
Jo no m'havia adonat que encara
portava els auriculars posats!
M'he tret el de la dreta i l'hi he ofert:
«Només el silenci». El Max ha agafat
l'auricular i se l'ha posat:
«M'encanta el silenci».*

Hola. Em dic Duna i aquest és el meu diari d'estiu. Estic amb les meves dues germanes a casa l'avi, un malcarat. La mare ens ha deixat tirades en aquest poble blanc i blau davant del mar i el mestre de l'escola m'ha posat com a deures que escrigui tot el que em passi abans d'entrar a l'institut. No ho negaré: semblava que seria l'estiu més avorrit de la meva vida. Ara, però, entre la colla baliga-balaga, els secrets de l'avi, i un noi súper interessant que he conegut al bosc, sembla que la cosa es va animant. Tot apunta que aquest serà un estiu especial, de descobertes, d'aquells que fan créixer.

Libre de proximitat.

COL·LECCIÓ
PETITES
JOIES PER A
GRANS
LECTORS

CONTÉ UN DIARI DE LES EMOCIONS DE REGAL

BAIXA'T EL REGAL-DESCÀRREGA DES DE
www.babulinkabooks.com